

फेदीखोला गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सेवा गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, २०७८

गाउँसभाबाट पारित मिति : २०७९।१२।२४

प्रकाशित मिति : २०७९।१२।२८

प्रस्तावना:

फेदीखोला गाउँपालिका क्षेत्रभित्र प्रचलित कानून तथा गाउँपालिकाद्वारा समय समयमा हुने निर्णय, नियम, मापदण्ड तथा प्रशासनिक आदेशहरूको कार्यान्वयनमा सहयोग र सहजिकरण गर्न, सार्वजनिक तथा नीजि सम्पत्तिको संरक्षण गरी गाउँपालिकामा कानूनको शासन स्थापित गर्दै नागरिकलाई न्याय, सुरक्षा तथा व्यवस्थाको प्रत्याभूति दिन, बजार क्षेत्रको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न, गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका प्राकृतिकधार्मिक, तथा सांस्कृतिक साधन स्रोत र सम्पदाको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न तथा जनसुकै बेला आउन सक्ने विपद् र अन्य आकस्मिक घटनाहरूको तत्काल संबोधन र समन्वय गरी नागरिकको जीउधनको सुरक्षा गर्दै सम्पूर्ण गाउँपालिका बासीलाई स्थानीय सरकारको अनुभूति प्रदान गर्नको लागि नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा ५७ (४) र २२६ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ (१) बमोजिम फेदीखोला गाउँपालिकाको मिति २०७९को २४/१२/ दोस्रो गाउँसभाको दोस्रो अधिवेशनले यो विधेयक पेश गरिएको छ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- यस ऐनको नाम “फेदीखोला गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सेवा गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७९” रहेको छ।
- यो ऐन गाउँसभाद्वारा पारित भएपछि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा:

- “ऐन” भन्नाले “फेदीखोला गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सेवा गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७९ लाई सम्झनु पर्दछ।
- “गाउँपालिका” भन्नाले फेदीखोला गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।
- “सभा” भन्नाले फेदीखोला गाउँपालिकाको गाउँसभा सम्झनु पर्दछ।
- “अध्यक्ष” भन्नाले फेदीखोला गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।
- “उपाध्यक्ष” भन्नाले फेदीखोला गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

- च) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले फेदीखोला गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- छ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन वा ऐन अन्तर्गत बनेका नियम/कार्यविधीमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।
- ज) “प्रहरी प्रमुख” भन्नाले नगर प्रहरी नायब निरीक्षकलाई सम्झनु पर्छ ।
- झ) “नगर प्रहरी” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयद्वारा नियुक्त प्रहरी कर्मचारीलाई सम्झनु पर्छ ।
- ञ) “स्थानीय तह” भन्नाले फेदीखोला गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद २

नगर प्रहरी सेवा गठन, रेखदेख र नियन्त्रण

३. नगर प्रहरी सेवाको गठन : (१) गाउँपालिकामा एक नगर प्रहरी सेवा रहनेछ ।

- (२) नगर प्रहरी नायब निरीक्षक र अन्य प्रहरी कर्मचारीको तलबसुविधा , र सेवा सम्बन्धी शर्तहरू गाउँ सभाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ। गाउँ कार्यपालिकाले तलबसुविधा , र सेवा सम्बन्धि शर्तहरूमा समयानुकूल हुने गरी व्यवस्थापन गर्न र निर्णय गर्न सक्नेछ ।
- (३) नगर प्रहरीको रेखदेख, नियन्त्रण र निर्देशन गर्ने अधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुनेछ ।

४. गाउँपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद र तह :

१) गाउँपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद, तह र संख्या देहाय बमोजिमको हुनेछ।

क) नगर प्रहरी नायब निरीक्षक - १

ख) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक- २

ग) नगर प्रहरी हवलदार- ३

घ) नगर प्रहरी जवान - ४

नगर प्रहरीको उल्लेखित पदहरू खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गरिनेछ। साथै नगर प्रहरी सेवाको कुनै पनि पदमा स्थायी पदपूर्ति गरिने छैन।

२) गाउँ कार्यपालिकाले नगर प्रहरीको सेवाको प्रत्येक पदको कार्य विवरण तयार गर्नेछ र त्यस्तो कार्य विवरणमा सम्बन्धित पदको काम, कर्तव्य, अधिकार र उत्तरदायित्व समेत उल्लेख गरिनेछ।

परिच्छेद- ३

नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

५. नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार : नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ।
- क) गाउँपालिकाको नीति, कानून, मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन,
 - ख) गाउँपालिकाको सम्पतिको सुरक्षा र संरक्षण,
 - ग) गाउँपालिकामा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा, चाडपर्वको सुरक्षा र व्यवस्थापन,
 - घ) गाउँपालिकाको बजार तथा पार्किङ्ग स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन,
 - ङ) गाउँपालिकाको सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन,
 - च) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयनमा सहयोग र समन्वय,
 - छ) सार्वजनिक, ऐलानी र पर्तिजग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारहरूको संरक्षण र सुरक्षा,
 - ज) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजी, उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना,
 - झ) अनाधिकृत विज्ञापन तथा होर्डिङ्ग बोर्ड नियन्त्रण,
 - ञ) छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण,
 - ट) अनाधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण,
 - ठ) कार्यपालिकाले तोकेको अन्य कार्य ।
- साथै गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले दिएको आदेश र निर्देशन पालना गर्नु नगर प्रहरी कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।

परिच्छेद- ४

नगर प्रहरी कर्मचारीको नियुक्ति र पदपूर्ति

६. नियुक्ति गर्ने अधिकारी : पदपूर्ति समितिले सिफारिस गरेका उमेदवारहरूलाई नगर प्रहरी सेवाको पदमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्ति गर्नेछ।

७. नगर प्रहरी सेवाको सबै पदको लागि हुने खुला प्रतियोगिता परिक्षाका लागि आवश्यक योग्यता:

प्रचलित कानून बमोजिम सरकारी सेवाको लागि अयोग्य नठहरीएको अवस्थाका अतिरिक्त नगर प्रहरी सेवाको सम्बन्धित पदहरूको आवश्यक न्यूनतम योग्यता निम्नानुसार हुनेछ।

- (क) नगर प्रहरी नायब निरीक्षक पदको लागि हुने खुल्ला प्रतियोगिताको योग्यता अनुसूची - १ बमोजिम हुनेछ ।
- (ख) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षकको पदको लागि हुने खुल्ला प्रतियोगिताको योग्यता अनुसूची २- बमोजिम हुनेछ ।
- (ग) नगर प्रहरी हवलदार लागि हुने खुल्ला प्रतियोगिताको योग्यता अनुसूची ३- बमोजिम हुनेछ ।
- (घ) नगर प्रहरी जवान पदको लागि हुने खुल्ला प्रतियोगिताको योग्यता अनुसूची ४- बमोजिम हुनेछ ।

८. पदपूर्ति समिति: प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय पदपूर्ति समिति गठन गरिनेछ । नगर प्रहरीहरूको नयाँ पदपूर्तिका लागि छनौट प्रकृत्यामा विषय विज्ञहरूलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

९. पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) दफा ४ बमोजिमका पदहरूमा पदपूर्तिको गर्ने ।
- (ख) खुला प्रतियोगिताको लागि पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने ।
- (ग) पदपूर्ति कार्यतालिका बनाउने ।
- (घ) परीक्षाको किसिम तोक्ने ।
- (ङ) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्ने ।
- (च) परीक्षा संचालन तथा नतिजा प्रकाशन गर्ने ।
- (छ) नियुक्तिका लागि सिफारिश गर्ने ।
- (ज) लोक सेवा आयोगबाट स्वीकृत प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तमा पदपूर्ति समितिले गर्ने भनी तोकिएका पदपूर्तिसँग सम्बन्धीत अन्य कार्य गर्ने ।
- (झ) पदपूर्ति समितिले नगर प्रहरी सेवा समूहको लागि खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धमा आवश्यकतानुसार कार्यविधि बनाउने निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ ।

१०. योग्यताक्रम सूची तयार गर्ने: उम्मेदवारहरूको योग्यताक्रम, बैकल्पिक उम्मेदवारको सूची प्रकाशन, नियुक्ति देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) उम्मेदवारहरूले प्राप्त गरेको अंकको आधारमा योग्यताक्रम सूची तयार गरी पदपूर्ति समितिले नियुक्तिका लागि सिफारिस पेश गर्नेछ । कुल रिक्त पदको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म योग्यताक्रमानुसार वैकल्पिक उम्मेदवार राखिनेछ ।

ख) सिफारिस गरिएका व्यक्तिहरूलाई पदपूर्ति समितिले नियुक्ति गर्ने अधिकारी समक्ष नियुक्तिका लागि पेश गर्नेछ ।

ग) नियुक्तिको लागि सिफारिस भएको मितिले सात(७) दिनभित्र कार्यपालिकाको कार्यालयले नियुक्ति दिने निर्णय गरी सक्नुपर्नेछ ।

घ) निर्णय भएको मितिले सात(७) दिन भित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्ति पत्र दिनु पर्नेछ ।

ङ) वैकल्पिक उम्मेदवारहरूले छ महिनासम्म पनि नियुक्ति प्राप्त गर्न नसकेमा उक्त सूची स्वतः खारेज हुनेछ ।

११. ज्येष्ठताक्रम कायम गर्ने: ज्येष्ठताक्रम निर्धारण गर्दा देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) नगर प्रहरी निरीक्षक र नगर प्रहरी सहायक निरीक्षकको ज्येष्ठता क्रम कायम गर्दा निजहरूले आधारभूत तालिममा प्राप्त गरेको अंकको आधारमा कायम गरिनेछ ।

ख) वहालवाला नगर प्रहरीको हकमा पदपूर्ति समितिले सिफारिस गरेको योग्यताक्रमलाई नै ज्येष्ठताक्रम मानिनेछ ।

१२. परीक्षणकालमा राखिने : नयाँ नियुक्ति गरिएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई तिन (३) महिनाको परीक्षणकालमा राखिनेछ । सो अवधिमा नगर प्रहरी कर्मचारीले सन्तोषजनक काम नगरेमा गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले करार भंग गर्न सक्नेछन ।

१३. नियुक्ति सदर: परीक्षणकालमा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक भएमा र आधारभूत तालिममा उत्तीर्ण भएमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा सामु शपथ ग्रहण गराई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट नियुक्ति सदर गरिनेछ ।

परिच्छेद ५

आचरण

१४. **दान उपहार लिन नहुने** : नगर प्रहरीले गाउँपालिकाको पूर्वस्वीकृत विना स्वदेशी तथा विदेशी संघ संस्था, निकाय वा व्यक्ति कसैबाट कुनै प्रकारको दान, बक्स, पुरस्कार, कोसेली र उपहार स्वीकार गर्नु हुँदैन ।

१५. **चन्दा लिन नहुने** : कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको पूर्वस्वीकृत विना कुनै पनि कामको निमित्त कुनै किसिमको चन्दा माग्न अथवा स्वीकार गर्नुहुँदैन र अरु कुनै किसिमको आर्थिक सहायता प्राप्त गर्ने काममा समेत भाग लिन हुँदैन ।

१६. **सम्पत्ति विवरण पेश गर्नुपर्ने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति भएको मितिले ६० दिन भित्र र आदिन भित्र सालबसाली ६० समाप्त भएको.व. तोकिएको ढाँचामा सम्पत्ति विवरण कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१७. **व्यापार व्यवसाय गर्न नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यालयको पूर्वस्वीकृती वेगर कुनै पनि व्यापार व्यवसाय गर्नु हुँदैन ।

१८. **कर्तव्य पालनाको शिलशिलामा जानकारीमा आएका कुराहरु प्रकाशन गर्न नहुने** : नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाद्वारा अथवा विशेष रुपमा अख्तियार नपाई आफ्नो कर्तव्यको पालना गर्दा स्थानीय तह वा गैह्रसरकारी संघ संस्थाबाट प्राप्त गरेका वा आफैले लेखेको अथवा संकलन गरेको कुनै कागजपत्र वा समाचार प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपबाट यस ऐन बमोजिमको अधिकार प्राप्त व्यक्ति बाहेक अन्य व्यक्ति वा संस्थालाई जानकारी गराउनु हुँदैन ।

१९. **रेडियो वा पत्रिकासँग सम्पर्क राख्न नहुने** : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको अनुमति प्राप्त नगरी कुनै पत्रपत्रिकामा आफ्नै वास्तविक अथवा काल्पनिक नामबाट अथवा बेनामी कुनै लेख प्रकाशित गर्न अथवा रेडियो द्वारा प्रसारण गर्न हुँदैन । तर यस्तो प्रकाशन वा प्रसारण साहित्यिक, कलात्मक, ऐतिहासिक अथवा वैज्ञानिक र व्यवसायिक विषयको भएमा यस्तो स्वीकृती लिई रहनु पर्दैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रकाशन वा प्रशारण पश्चात आफ्नो संगठनलाई सोको पूर्ण विवरण बारे जानकारी गराउनु पर्छ ।

२०. गाउँपालिकाको आलोचना: नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको नीतिको विपरित अथवा गाउँपालिका र गाउँपालिकामा आंच आउने गरी विचार व्यक्त गर्ने, सम्वाद, लेख रचना प्रकाशन गर्ने गर्नु हुँदैन ।

२१. निर्वाचनमा भाग लिन नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै पनि राजनीतिक दलको निर्वाचनमा भाग लिन वा मत मान्न वा कुनै प्रकारले प्रभाव पार्न हुँदैन । तर कसैलाई मत दिएको वा दिनेविचार गरेको कुरा प्रकट नगरी प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो मताधिकार प्रयोग गर्न बाधा पर्ने छैन ।

२२. राजनीतिमा भाग लिन नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै राजनैतिक दल र सो सँग सम्बन्धित संस्थाको सदस्य बन्न, राजनीतिमा भाग लिन, राजनैतिक संस्थालाई चन्दा दिन अथवा कुनै राजनैतिक संस्था वा आन्दोलनलाई सहयोग गर्न हुँदैन ।

२३. समय पालन नियमितता: नगर प्रहरी कर्मचारीले ठिक समयमा तथा नियमित रूपमा आफ्नो पालोमा हाजिर हुनुपर्दछ र स्वीकृत गराएर मात्र विदामा बस्नु पर्नेछ ।

२४. अनुशासन र आज्ञापालन: नगर प्रहरीको अनुशासन र आज्ञापालन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) नगर प्रहरी कर्मचारीले अनुशासित भई तत्परताका साथ आफ्नो कर्तव्य पालना गर्नु पर्नेछ ।

ख) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कार्यालयको काम सम्बन्धी कुरामा आफू भन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आदेशलाई पालना गर्नु पर्नेछ ।

ग) नगर प्रहरी कर्मचारीले Chain of Command मा रही कार्य सम्पादन गर्नुपर्नेछ ।

२५. बाहिरी प्रभाव पार्न नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यसम्पादनको सिलसिलामा कुनै अनुचित प्रभाव पार्न वा पार्ने प्रयत्न गर्नहुँदैन ।

२६. लैंगिक संवेदनशिल हुनुपर्ने : कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारी लैंगिक संवेदनशिल रहनु पर्नेछ ।

२७. हातपात वा जोरजुलम गर्न नहुने : कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले आफू भन्दा माथिल्लो वा मातहत नगर प्रहरी कर्मचारी उपर हातपात वा कुनै प्रकारको आक्रमण वा जुरजुलुम गर्न वा गराउन हुँदैन ।

परिच्छेद- ६

सजाय र पुनरावेदन

२८. सजाय: मनाशिव माफिकको आधार प्रमाण भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको सजाय हुन सक्नेछ ।

क) शारीरिक थकाई हुने (फटिक) सजाय गर्ने ।

ख) नसिहत दिने

ग) तलब वृद्धि वा पदोन्नति रोक्का गर्ने ।

घ) लापरवाहीको कारण गाउँपालिकालाई हानी नोक्सानी भएको ठहर भएमा विगो बमोजिमको रकम असुल उपर गरिनेछ ।

ङ) एक तह तलको पदमा घट्टुवा गर्ने ।

च) भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने ।

छ) भविष्यमा स्थानीय तहको सेवामा अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने ।

२९. नसिहत दिने वा प्रतिकूल राय लेख्ने: नगर प्रहरी कर्मचारीले काममा साधारण लापरवाही गरेमा नसिहत दिन सकिनेछ। दुई पटक सम्मान सहित दिँदा पनि निजले काममा लापरवाही गरेमा निजको चालचलन सम्बन्धी प्रतिवेदनमा प्रतिकूल राय लेखिनेछ ।

३०. तलब वृद्धि वा पदोन्नति रोक्ने: नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक नभएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजको तलब वा पदोन्नति रोक्का गर्न सक्नेछ ।

३१. दर्जा र तलब घटाउने: कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय गर्ने अधिकारीले देहायको अवस्थामा सजाय गर्ने अधिकारीले तल्लो पद वा तल्लो तहको सोही समयको तलब स्केलको सुविधा खाने गरी तल्लो पद वा तल्लो तहमा घट्टुवा गर्न सक्नेछ। फेदीखोला गाउँपालिकालाई हानी नोक्सानी पुऱ्याएको विषयमा छानविन गरी विगो र क्षतिपुर्ती समेत निजबाट भराउन सक्नेछ।

- क) सन्तोषजनक काम नगरेमा,
- ख) अनुशासनहीन व्यवहार प्रदर्शन गरेमा,
- ग) आचरण उल्लंघन गरेमा,
- घ) मनाशिव कारण नभई नियुक्ति भएको एक वर्ष भित्रै नोकरीबाट अलग हुन कारण झुठ्टा देखाएमा,
- ङ) आदेश निर्देशन पालना नगरेमा वा कार्यान्वयन नगरेमा,
- च) मनासिव कारण नभई वा विदा नलिई विदा बसेकोमा वा गैर हाजिर भएमा,
- छ) लापरवाही गरेमा वा नियम आदेशको पालना नगरेमा ।

३२. सजाय सम्बन्धी कार्यविधि: नगर प्रहरी कर्मचारीको सजाय सम्बन्धि कार्यविधि देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- क) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय गर्ने अधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई हुनेछ।
- ख) सजाय गर्ने अधिकारीले आवश्यक ठानेमा स्वयम वा अन्य कुनै अधिकृतद्वारा जाँचबुझ गराउन सक्नेछ । जाँचबुझ गर्ने अधिकारीले आवश्यकतानुसार सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारी समेत बुझी कारण सहित आफ्नो ठहरको प्रतिवेदन तथा भएको सबुद प्रमाण दाखिला गर्नुपर्नेछ ।
- ग) कुनै फौजदारी अभियोगमा पुर्पक्षको लागि थुनामा रहेको नगर प्रहरी कर्मचारी पुर्पक्षको अवधिभर स्वतः निलम्बित हुनेछ ।
- घ) दफा ३५ बमोजिम सजायको प्रकृत्या अवलम्बन गर्नुपूर्व नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सफाइको मौका दिनुपर्नेछ ।
- ङ) फौजदारी अभियोग लागेको नगर प्रहरी कर्मचारीले अभियोगबाट सफाई पाएमा निज पूर्ववतः सेवा सुविधा पाउनेछ ।

३३. सजायको आदेश जाँचबुझको लागि दिने: काम समाप्त भएपछि सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निजसँग स्पष्टीकरण मागिएको भए निजले तोकिएको समय भित्र स्पष्टीकरण नदिएमा वा निजले दिएको स्पष्टीकरण चित्त बुझदो नभएमा सजाय गर्ने अधिकारीले सजाय दिन सक्नेछ र सजाय आदेशको एक प्रति निजलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ७

पोशाक

३४. **नगर प्रहरी पोशाक:** नगर प्रहरीको पोशाकको रंग, किसिम र अन्य विवरण गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३५. **प्रारम्भिक पोशाक र सामान :** नगर प्रहरी कर्मचारीलाई कार्यपालिकाले तोकिए बमोजिमको पोशाक र सामान उपलब्ध गराइनेछ ।

३६. **जाडो मौसमका लागि दिइने पोशाक :** प्रत्येक नगर प्रहरी कर्मचारीलाई जाडो मौसमको लागि पोशाक कार्यालयले उपलब्ध गराइनेछ ।

३७. **सेरेमोनियल पोशाक :** अधिकृत कर्मचारीहरूलाई सेरेमोनियल पोशाकको लागि तोकिएको रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

३८. **तयारी पोशाकको सुविधा :** नगर प्रहरी कर्मचारीलाई तोकिए बमोजिमको तयारी पोशाक उपलब्ध गराइनेछ ।

परिच्छेद १५

विविध

३९. **पुरस्कार तथा प्रोत्साहन:** गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरूले आफू र मातहतका कर्मचारीहरूले कर्तव्यपालनको सिलसिलामा उल्लेखनीय प्रसंशनीय कार्य गरेमा त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीहरूलाई पुरस्कार तथा प्रोत्साहन स्वरूप रकम वा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

४०. **दर्शन खर्च पाउने :** नगर प्रहरी कर्मचारीले खाईपाई आएको एक महिनाको तलब बराबरको रकम प्रत्येक वर्ष दर्शन खर्चको रूपमा पाउनेछ ।

४१. **बाधा अड्ड फुकाऊ:** नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको सेवा, शर्त, सुविधा र संचालन यस ऐनमा व्यवस्था भएकोमा यसै ऐन बमोजिम हुनेछ । यस ऐनमा व्यवस्था नभएका विषयहरूको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

४२. नियम, निर्देशिका, कार्यविधि मापदण्ड बनाउने अधिकार : यस ऐनको कार्यान्वयन गर्नको लागि कार्यपालिकाले आवश्यक नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र आचार संहिता बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

४३. ऐन संशोधन : यस ऐनमा आवश्यक संशोधन फेदीखोला गाउँपालिकाको गाउँसभाले गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची १
(दफा ४ (क) बमोजिम)

नगर प्रहरी नायब निरीक्षक पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता:

- क) दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्ष उमेर पुगेको र २५ वर्ष ननाघेको ।
- ख) मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तिमा प्रविणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
- ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।
- घ) कुनै राजनीतिक दल र सो दलको भातृ संगठनको सदस्य नरहेको ।
- ङ) मानव अधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको ।
- च) पुरुषको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट २ इन्च, छाति ३१-३३ , तौल ५० के.जी. भएको ।
- छ) महिलाको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट र तौल ४२ के.जी. भएको ।
- ज) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दाबढी कमजोर नभएको ।
- झ) नेपाल सरकारको सरकारी अस्पतालबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।
- ञ) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र भएको ।
- ट) विध्वंशात्मक कार्यमा संलग्न नरहेको
- ड) भविष्यमा सामान्यतया सरकारी नोकरीको निमित्त अयोग्य ठहरिने गरि नोकरी बाट वर्खास्त नभएको ।

अनुसूची १ (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायबाट सेवा निवृत्त भइसकेकाको हकमा ४१ वर्ष उमेर ननाघेको हुनुपर्नेछ।

अनुसूची २
(दफा ४ (ख) बमोजिम)

नगर प्रहरी सहायक निरीक्षकको पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता:

- क) दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्ष उमेर पुगेको र २४ वर्ष ननाघेको ।
वहालवाला नगर प्रहरीको हकमा पुरुषको हकमा ३५ वर्ष, महिलाको हकमा ४० वर्ष ननाघेको ।
- ख) मान्यता प्राप्त शिक्षा संस्थाबाट प्रमाणपत्र वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
- ग) नैतिक पतन देखिनेकुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।
- घ) कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको ।
- ङ) मानवअधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको ।
- च) पुरुषको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट २ इन्च, छाति ३१-३३ , तौल ५० के. जि भएको ।
- छ) महिलाको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट र तौल ४२ के.जी. भएको ।
- ज) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दाबढी कमजोर नभएको ।
- झ) नेपाल सरकारको सरकारी अस्पतालबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।
- ञ) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र भएको ।
- ट) विध्वंशात्मक कार्यमा संलग्ननरहेको ।
- ठ) भविष्यमा सामान्यतया सरकारी नोकरीको निमित्त अयोग्य ठहरिने गरि नोकरी बाट वर्खास्त नभएको ।
- अनुसूची २ (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायबाट सेवा निवृत्त भइसकेकाको हकमा ४० वर्ष उमेर ननाघेको हुनुपर्नेछ ।

अनुसूची ३
(दफा ४ (ग) बमोजिम)

नगर प्रहरी हवलदार पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता:

- क) दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्ष उमेर पुगेको र २३ वर्ष ननाघेको ।
 - ख) कम्तिमा दश कक्षा वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको,
 - ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजा नपाएको ।
 - घ) कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको ।
 - ङ) आतङ्ककारी सङ्गठनको सदस्य नरहेको,
 - च) भविष्यमा सामान्यतया सरकारी नोकरीको निमित्त अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट वर्खास्त नभएको ।
 - छ) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको ।
 - ज) पुरुषको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट २ इन्च, छाति ३१-३३ , तौल ५० के.जी. भएको र महिलाको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट र तौल ४२ के.जी. भएको ।
 - झ) नेपाल सरकारको सरकारी अस्पतालबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।
 - ञ) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र भएको ।
- यस अनुसूचीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायबाट सेवा निवृत्त भइसकेकाको हकमा ३७ वर्ष उमेर ननाघेको हुनुपर्नेछ।

अनुसूची ४
(दफा ४ (घ) बमोजिम)

नगर प्रहरी जवान पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता:

- क) दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्ष उमेर पुगेको र २३ वर्ष ननाघेको ।
 - ख) कम्तिमा १० कक्षा वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
 - ग) नैतिक पतन देखिनेकुनै फौजदारी अभियोगमा सजा नपाएको ।
 - घ) कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको ।
 - ङ) मानव अधिकार र मानवीय कानूनको उल्लंघनमा सजाय नपाएको ।
 - च) पुरुषको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट २ इन्च, छाति ३१-३३ , तौल ५० के.जी. भएको ।
 - छ) महिलाको हकमा घटीमा उचाई ५ फिट र तौल ४२ के.जी. भएको ।
 - ज) आँखा माइनस २ वा प्लस २ भन्दा बढी कमजोर नभएको ।
 - झ) नेपाल सरकारको सरकारी अस्पतालबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।
 - ञ) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्र भएको ।
 - ट) विध्वंशात्मक कार्यमा संलग्न नरहेको ।
 - ड) भविष्यमा सामान्यतया सरकारी नोकरीको निमित्त अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त नभएको ।
- यस अनुसूचीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायबाट सेवा निवृत्त भइसकेकाको हकमा ३७ वर्ष उमेर ननाघेको हुनुपर्नेछ।